

Hung. Monitoring, 18.11.89. (Kossuth Rádió, 168 óra)

- A műsor végén hallgassanak meg egy különös helyzetjelentést, ahogy azt Friderikusz Sándortól megszokhatták. A helyszín a Fehér Ház, a Magyar Szocialista Munkáspárt egykori fellegvára a Jászai Mari téren:

- Fehér-házi séták. Friderikusz Sándor tényriportja. I. rész.

Személyek: a riporter, a Magyar Szocialista Párt telefonosa, a "Fehér Ház" kapuőre, egy idős panaszos a felvételi irodán, Kimmel Emil, az MSZP sajtószolgálati irodájának vezetője, a sajtószolgálat egyik munkatársa, mint a riporter kísérelője, Kovács Jenő, a párt elnökségi tagja, valamint büfésnők és titkárnők.

Színhely: a Fehér Ház főbejárata, eligazítója, piros-szőnyeges első és második emelete, a volt Kádár-szoba, a néhai Berecz-iroda és az ún. Grósz-rezidencia.

Történik: napjainkban.

(telefonbúgás) Halló, tessék!

- Ez a pártközpont?

- MSZP, igen.

- Én Friderikusz Sándor vagyok és lehet, hogy meglepő kéréssel állok elő. Szeretnék, mondjuk holnap, szétnézni a pártközpontban, az MSZP központjában. Mi módja van ennek, tessék mondani?

- Hát, tessék jönni a tudakozóba és akkor kér belépőt vagy pedig ott van az információ.

- Csakhogy én nem tudok egy pontos célt megnevezni, mert én úgymond lődörögni szeretnék.

- Hát nem tudom.

- Tegyük egy próbát. Tessék nekem kapcsolni az információs irodát.

- Tessék maradni.

- Köszönöm.

(férfihang:) - Tessék.

- Jó napot kívánok, azt vettem a fejembe, hogy holnap valamikor a délelőtti órákban én bemennék a pártközpontba.

- Rendelkezik belépővel?

- Nem. Én még párttag sem voltam, meg nem is vagyok, meg lehetőleg nem is leszek.

- Hát, kérem szépen, így nem, tehát még különböző szervezési folyamatok vannak, de ez elképzelhető rövidesen. Most még pillanatnyilag nem.

- És ha párttag lennék, akkor bemehetnék.

- Per pillanatnyilag még nem.

- De ha párttag lennék, akkor?

- Akkor sem. Most még különböző szervezések folynak. Tehát, ha majd ezek letisztulnak, kb. Tehát maximum egy hónapon belül, akkor ez így igen. Tudja, ha valakihez név szerint bejelentkezik, akkor minden további nélkül be lehet menni.

- Ühüm. És mit titkolnak előlem?

- Hát, semmit nem titkolnak, mert tulajdonképpen sehova sem lehet úgy, csak úgy bemenni -

- Hát hogyan lehetne, hát ha én be akarok menni mondjuk az MDF-hez,

tehát a Magyar Demokrata Fórumnak tudja, ilyen összetákolt székházába, amelyik egy mellékutcában, fabódéból van -

- Igen-

- Ún. székház, oda sem kell, hogy leadják a nevem, mert bemegyek X-hez vagy Y-hoz.

- Tulajdonképpen, hogyha valakivel itt megbeszéli, hogy hát bemegy hozzá, Ő gondoskodik róla, hogy minden további nélkül be tudjon menni.

- Igenám, csakhogy én nem valakihez akarok menni, hanem mint mondtam a legelején, szeretnék szétnézni, hogy pl. mi lett a Berecz János szobájával, hova lett az apparátusból sok ember, kinek van munkája, kinek nincs.

- Hát kérem szépen, ezt így pillanatnyilag tulajdonképpen, hogy betekintést nyerjen, hát ezt így nem engedik meg.

- Hát bármennyire is lebeszél róla, én bizony holnap egy életem, egy halálom, kísérletet teszek.

- Tessék megpróbálni, de nem tud bemenni úgy.

- A riporter a "Fehér Házba" érkezvén azt gondolja, elsőként talán mégiscsak próbálkozhat a főbejáratnál. Csakhogy ott útját állják:

- Jó napot kívánok, Friderikusz Sándor vagyok a Rádióból és szeretnék bejutni a házba szétnézni.

- Sajnos, nem lehet így. A mikrofonját kapcsolja ki.

- Miért nem lehet itt bejutni? Hol lehet egyáltalán, az eligazítón keresztül? Úgy, ahogy régen?

- Igen.

- Ezt akartuk mindössze megtudni, mert nem láttunk kint kormányőrt és azt gondoltam, hogy már a bejárat, az itt van. Jó. Köszönjük szépen.

(Narrátor): - Az újabb próbálkozás ezúttal már a jól bevált hagyományos úton, az oldalsó kapun történik:

- mert közben azért áttelefonálhatott, ha elég éber volt. Igen, mindenki kezében telefon van, úgyhogy vélhetőleg már tudnak rólunk.

Rádióból jöttünk, a 168 Órától és lehet, hogy elég meglepő lesz-

- Igen?

- a kérésünk, szeretnénk egyszerűen bejutni és szétnézni a házban.

- Így közvetlenül nem lehet. Ha valakihez akarnak bejutni, föl fogom hívni azt az illetőt és minden további nélkül be tud menni.

- Hát ebből hirtelen egyetlen lehetőségként kínálkozik, én úgy gondolom, hogyha azt mondom, hogy a sajtóosztály, agitációs és propaganda, így mondják, azt hiszem hivatalosan.

- Így már nincs.

- Már nincs? Önök egyáltalán tudják, hogy mi helyett mi van?

- Igen, tudjuk, természetesen. (Tárcsázás) Kezicsókolom, tudakozós vagyok. A Rádiótól, 168 ÓRÁTól vannak itt, szeretnének bejutni a házba. - Igen? - Egy pillanat, esetleg átnyújthatnám a telefont?

(női hang:) - Nem kellett volna kész tények elé állítani, én nem vagyok kompetens abban, hogy...mondjam.

- Hát a különböző deklarációkból úgy gondoltam, hogy most már úgy meg lehet tenni.

- Hát ha valamiféle rend..., igazolvánnyal közlekedők meg, aki bejön a házba, az egy kis sétálócédulával jönnek be,...viszont valamiféle.

Egy pillanat türelmét kérem, maradjon itt, mindjárt kérek valakit, aki ehhez még tud valamit mondani, kérem maradjon.

- A riporter az arcán látható erőltetett higgadtsággal várakozik. Közben persze magnóját egy pillanatra sem kapcsolja ki. (a háttérben ingerült női hang :otthon is voltam.)

(riporter:) - Amíg itt várunk...a helyzet ugyanaz, legalábbis annak az értelmében a szónak, hogy itt nyilvánvalóan emberek, akik a párt mindenhatóságától remélik a megoldást, ahogy itt félfüllel hallottam, egy másfél szobás lakást kér magának, illetve a fiának, merthogy egy szobában nehezen tud a nagykorú fiával megélni.

(háttérben női hang kiabál, férfihang nyugtatja)

- Alig 15 perc után személyesen érkezik riporterünkért az eligazítóba a Magyar Szocialista Párt sajtószolgálatának vezetője, Kimmel Emil, aki meleg kézfogással és tegeződve köszönti a megjelenteket. A tegeződés annak szól, hogy Ők ketten, Kimmel és Friderikusz egyszer már találkoztak életükben, amikor Friderikusz interjút próbált kapni Kádár Jánostól. Akkor hivatalból Kimmel járt el az érdekében, eredménytelenül. Azóta viszont tegeződnek.

- Szóval szeretnénk bejutniTe kísérsz (kísérgetsz?) bennünket?

- Nem, nem végig, mert dolgoznom kéne közben.

- testőr, még van ilyen?

- Nem testőr, itt NYERS elvtárs előterében azért -

- Az civilben van.

- Ő civil is.

- Téged ismernek, ennek következtében már minket sem állított meg. Ha most -

- Senkit sem állítanak meg, senkit. Nem azért van itt, ez szerintem? biztonsági szempontok miatt, még a régi reflexek alapján, de ez sem tart sokáig szerintem.

- Igen, hát azt akartam kérdezni, hogy itt kinek kell a biztonságát féltetni?

- Nem is értettem meg soha, hogy a második emeleten miért volt kormányőr. Most már ott sincs kormányőr.

- Ki volt akkor a második emeleten, amikor -

- Titkárok voltak zömmel, NÉMETH Károly, főtitkárhelyettesként, de korábban titkárként is. Most legutoljára IVÁNYI, FEJTI, BARABÁS.

- Ühüm.

(kopogás) Szabad. - ... Urbán(?)

- A kollégákat vezesd már körbe a házban. ...elvtársakat, kollegákat, Te ismered a belső tereket.

- Jó. ...Menjünk akkor.

- Tehát az egyre érdeklődőbb riportert a sajtószolgálat vezetője rábízta egyik kolléganőjére. A kolléganő, mint utóbb kiderül, az egykori MSZMP agitprop osztálya vezetőjének, LAKATOS Ernőnek volt a titkárnője. Ma kisegítő munkaerő. Most pl. házi idegenvezető, jóllehet a mi riporterünk arcán végig ott a kifejezés, ...a házban.

- Itt még piros szőnyeg van.

- Régi keletű dolog, hogy ezen az emeleten -

- Csak az emeleten?

- Azt hiszem, a második emeleten is lesz, hát az volt a KB-titkároké, ez a két emelet... Ez volt valaha a Kádár elvtárs szobája, nem tudom, hogy tudja-e.

- Nem. És akkor most ki van benn, azon kívül, hogy KOVÁCS Jenő.

- Most az MSZP elnökség tagja.

- Be lehet ide nézni?

- (kopogás)

- Nahát, egyszer a szentélybe is bejutottam. Én még csak a Híradóban láttam, de kb. ugyanolyan

- Ugyanaz pontosan, mint ami korábban volt, teljesen változatlanul maradt.

- Mennyire volt KOVÁCS Jenő meghatott attól, hogy ő öröklí Kádár János szobáját?

- Nem voltam itt, amikor ő birtokba vette ezt a helyiséget.

. . .

- Hát, azt ne tőlem kérdezze.

- Hát, azért biztos valamiféle ...

- Hát, azért szeretném, ha az ilyen kérdéseket esetleg neki tenné fel.

- Éppen...KOVÁCS Jenő, az imént emlegetett Kádár-szoba örököse.

- Ön ..., hogy a Kádár János dolgozószobáját, illetve a szobáját örökölte, mert hát azért ez nem semmi(?).

Kovács: - Én a NYERS Rezső szobáját örököltem.

- Igen, dehát korábban az volt a Kádár elnök szobája.

- Nem, hát a Kádár János szobáját a NYERS Rezső örökölte, de az kétségtelen.

. . .

- Valóban...egyetlen egy dolgot?

- Nem, én soha életemben semmit nem cseréltettem ki egyik szobámban sem.

- Tehát a Kádár János székében ül, tudom, az a NYERS Rezső széke volt, csupán Ön tőle vette át, de ugyanabban a székben ül.

- A széket és az íróasztalt már kicserélték, de nem azért, hogy nekem legyen egy új székem, hanem azért mert történelmi személyiségekkel kapcsolatban szoktak ilyen gyűjtéseket folytatni különböző múzeumok és közgyűjtemények.

- Szóval a Kádár János székét meg asztalát, íróasztalát már eltették a jövőnek?

- Igen, úgy tudom.

- Ez már itt a második emelet, ahová időközben érkeztünk. Hadd kérdezzek egyet. Pl. mi van BERECZ János szobájával?

(titkárnő:) - Itt volt a második emeleten, most úgy tudom pillanatnyilag üres.

- De az én híreim szerint, miközben oda tartunk, az én híreim szerint ő még mindig ebbe a házba jár be...vagy ez álhír?

- Én nem találkoztam vele mostanában.

- Titkársága sincs már ezek szerint? ...egyáltalán. - Zárva is van a szoba. - Ha már itt járunk ezen az emeleten, mintha itt lett volna

a GRÓSZ Károly szobája, nem?

- engedély.

- Milyen engedélyre tetszik gondolni, milyen engedély kell ehhez...

- Hát az előbb is probléma volt GRÓSZ elvtárs rezidenciája.

- Úgy mondja, hogy rezidenciája? Hát ez egy rezidencia, valóban. Ez egyszer KÁDÁR János ...megelőzően.

- Nem volt a NYERS elvtársnál a Közgazdaságtudományi Intézetben?

- Nem.

- 8 négyzetméteres kis szoba.

- Ez egy hány négyzetméteres nagy szoba?

- Negyven.

- Negyven?

- Nem tudom.

- Több, szerintem, több. Bőrkanapék, bőrfotelek.

- Videó.

- Videó, hát az természetesen van, nem is egy. Színes TV. Amikor megjött a GRÓSZ Károly, akkor ezt Ő rendeztette be vagy már Ő is örökölte valakitől?

- Ő csináltatta magának. Két titkári szoba volt. Az ÓVÁRI és a SZIRMAI, mikor mi voltunk itt.

- E két titkári szobából lett kialakítva és lettek a falak leverve?

- Igen.

- Egy picit ha közelebb mehetek az asztalhoz, meg tetszik engedni?

Nem fogok beletúrni az iratokba, ezt ígérem, csak azt akarom megnézni, hány telefonja van egy MSZMP-elnöknek. Tetszik tudni közelebb jönni hozzám? Nem akar semmiképpen mikrofonközeibe kerülni. Itt van egy, kettő, -

(narrátor:) Közben a titkárnőn...érződik, hogy mindent meg akar mutatni a látogatónak, sőt az első ránézésre nem könnyen észrevehető dolgokat is. Mégis távol tartja magát mindvégig a mikrofontól, talán mert tart valamiféle következménytől, azért csak egyre beljebb tuszkolja a riportert.

- ...hát nem tudom.

- Nem akarja tudni, látom. Pedig azt mondják, hogy a párt nagyon nyitott lett meg nyílt.

- Ehhez képest -

- Ön nem a párt? Hát mégiscsak a vezető apparátus dolgozója.

- ...heverő, itt egy...asztal, székek. És fürdőszoba is van?

Minden harmonizál, ...gyönyörű konyhabútor.

- Nem a szerénységet mutatja.

- Nem, nem a szerénységet mutatja, pontosan így van. Kiderül, hogy még a festmények is eredetiek a falon.

- Nem, hát ezt nem...kapják...Én mindig azt mondtam, hogy milyen szerény..., hogy Kádár elvtárs, korát, tekintélyét, múltját, jelenét tisztelet...tartósan?...meghúzódik itt ilyen kis titkári szobában.

- Köszönjük szépen a lehetőséget.